

BÁTASZÉK ÉS SÁRKÖZ

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI, TANÜGYI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 8 K.
Fél „ . . . 4 „
Negyed „ . . . 2 „
Egyes szám 16 fil.

Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Bátaszéken, Király-ut.**

Szerkesztő:
Joó Károly.

Kiadó:
Szélig Gáspár.

Hirdetési ár:

Egész oldal . . . 20 K.
Fél „ . . . 10 „
Negyed „ . . . 5 „
Nyiltérnek sora 30 fill.
Hirdetések a nyomdában
is fölvetetnek.
Kéziratok vissza nem
adatnak.

Egy derék eset.

Lapunk egyik utóbbi számában jeleztük, hogy a helybeli községi iskolaszék a legujabban kiadott miniszteri utasítás értelmében beadta lemondását.

A közigazgatási bizottság méltányolván az iskolaszék által előterjesztett okokat, elfogadta lemondását, s az iskolaszék ujonnan való megalakítását elrendelte. Az új iskolaszék választását a községi képviselőtestület f. hó 6-án tartott ülésében ejtette meg.

Prépost urunk ónagysága hivatkozván az új miniszteri utasításra, azon előterjesztéssel járult a közgyűlés elé, hogy — amennyiben a hivatott utasítás szerint az iskolaszéknek ujonnan való megalakításánál különös tekintettel kell lenni arra, mikép a megválasztandók magyarul írni és olvasni tudjanak, s lehetőleg az oktatásügyhöz értsenek — az általa előterjesztendő, jobbára az intelligentiához tartozó s az oktatás ügye iránt érzékkel bíró egyéneket jelentse ki a képviselőtestület megválasztott iskolaszéki tagoknak.

A képviselőtestület nagy része nem fogadta el szeretett főpásztorának ezen jóakaratu propositióját, titkos szavazást provokált, s megválasztotta az iskolaszéket, hogy az — három-négy uri ember kivételével, kik előtt tisztelettel megemelem a süveget — olyképpen alakult meg, hogy annak tagjai az oktatásügyhöz nem csak hogy nem értenek, de iránta érdeklődéssel sem viseltetnek. Értem azon urakat, kik mint a volt iskolaszéknek

tagjai *tényekkel* bizonyították, hogy az oktatás szent és magasztos ügye iránt legkevésbé sem lelkesednek.

Az iskolaszéknek illetén való megalakítása ellen nyomban bejelentettem fölebbezést. Ezt tenni — mint községi képviselőnek — erkölcsi kötelességem volt.

Mert vagy kötelező a miniszter azon rendelkezése, hogy az iskolaszéket az oktatásügyhöz értő egyénekből kell megalakítani, s ez esetben a képviselőtestületnek erkölcsi kötelessége azt respektálni, vagy üres frázis, s akkor tagja lehet annak Pityi Palkó is.

Szűrben, Csibrákon nincs mit válogatni az iskolaszék megválasztásánál, de Bátaszéken, ahol az intelligencia oly nagy számban van, hogy akár négy iskolaszéket is lehetne belőle alakítani, szükséges is, kell is a miniszternek főnebbi rendelkezését figyelembe venni.

Az új iskolaszék összes tagjait a legteljesebb mértékben tisztelem és becsülöm. Jóraló, kifogástalan ember egytől-egyig. Mind-egyik érdemes arra, hogy a *közbizalom* őket illesse.

De ez nem elég arra, hogy mint iskolaszéki tagok helyöket lelkiösmerettel betöltsék.

És a legnagyobb része — lévén földműves — foglalkozásánál fogva be sem töltheti.

Az iskolaszéknek mindig a legfőbb kötelessége az iskola *ellenőrzése* volt.

És kérdem, vajon az a földműves, akinek a legtöbb idejét az ekeszarva mellett kell eltöltenie, eleget tehet-e abbeli kötelességének?

Tények bizonyítják, hogy *nem!*

Mert az iskola ellenőrzése nem abból áll, hogy az iskolákat egyszer-másszor egy délelőtt folyamán végigfussuk, hanem, hogy azokat évenként gyakran, számtalanszor meglátogassuk.

Hogy mint teljesítette a multban egyik-másik iskolaszéki tag ebbeli kötelességét, arról legjobb nem is beszélni; de gondunk lesz rá, hogy arról a felsőbb hatóság tudomást szerezzen.

Végül nem állhatom meg, hogy e helyütt is kifejezést ne adjak afölötti megbotránkozásnak, hogy az ujonnan választott iskolaszékből két olyan férfit buktattak ki, kik éveken keresztül teljesen önzetlenül munkálkodtak az iskolaügy javán, s húzták az igát, dolgoztak, fáradoztak, s most ez a méltánytalan, rút elbánás a fizetés. Ne neked úr!

Joó Károly.

A kiegyezés.

Sok huza-vona után végre kimondhatjuk, hogy megszületett a kiegyezés Ausztria és Magyarország között. A kétes bizonytalanság köde kezd eloszlni s a két kormány fölött derültebb az ég. Magáról a kiegyezési megállapodásról a miniszterelnök csak a kép-

viselőház előtt fog részletesebben beszámolni, nekünk azonban módunkban van az eddigi jelentésekből is világos képet adni úgy az egyes pontok, mint az általános végeredmény felől.

Sok meddő kísérletezés után ő Felsőge tette meg a propozíciót, hogy a vámközösség alapján kísérelje meg a két kormányelnök a nehézségek leküzdését. Csak ezután létesült, kölesönös engedmények árán, a kiegyezés.

Magától értetődik, hogy ezek a kölesönös engedmények hol az egyik, hol a másik fel hátrányára történtek s így csak a részletes jelentés után tudhatjuk meg végleg, hogy mennyiben vagyunk nyertes vagy vesztes felek.

Az újabb kiegyezés tíz évre szól, bár a kereskedelmi szerződésekről nem mondhatjuk még el egészen bizonyosan, hogy ugyanannyi időtartamra szólnának.

Az egész kiegyezés inkább egy kompromisszum képét adja, amelynél Körber is tett némi engedményeket, de álláspontját mindvégig sikeresen tartotta fenn és vitte keresztül. Ezt bátran mondhatjuk a bécsi félhivatalos lapok jelentései nyomán.

A vámtarifa dolgában Ausztria mindvégig azokra a dolgokra törekedett, amelyek előnyösen érvényesülhetnek a kereskedelmi szerződésekben. Az agrár vámokat felemelték, míg az iparvámok felemelését csak részben tudták elérni.

Az állatforgalom tekintetében Magyarország megmaradt az ellenőrzési intézménynél. Így tehát konstatálhatjuk, hogy e hét pontnál semmi nyereségről nem beszélhetünk — a magunk javára.

TÁRCZA.

Egy darabka élet.

Irtá: Zengő.

(Vége.)

Egy próba nem a világ.

És a próba szerencsére fordult. Mindjárt ott is fogták szívesen is maradt. A lakást rendbe lehetett hozni, az otthonlétüknek is lehetett egy kis pénzmagot küldeni. Szóval, minden a legjobban indult.

Csak az asszonyka türelmetlenkedett.

Szeretett volna már a kis fiával a közös fészekbe szállani. Ott mégis csak barátságosabb, melegebb volna, — irta mert a fiu néhány nap óta beteges is.

Nó ha beteges — felelte az aggódó apa — akkor meg éppenséggel nem szabad utra kelni.

Igy kötekedtek, alkudoztak, míg Csapót az első hó vége felé el nem fogta a hazavágyás.

Milyen öröm is volt így végigszárguldanival a dübörgő vonattal a viruló réteken, zöldelő mezőkön el a régen látott kedves kis családhoz!

Hogy éled, csicsereg, csattog minden az aranyos kikelet életfakasztó csókjától.

Hald azt a szállongó kis pacsirtát, mely teli torokkal trilázza el gyönyörű danáját, mind följebb-följebb emelkedvén a magas fellegek fátyola felé, mintha közelébb ohajtana férközni amaz örök-igaz, jóságos szellemhez, aki onnan a felhők sátora mögül igazítja végtelen bölcseséggel időtlen időig a zord télnek, a gyönyörű kikeletnek járását.

Majd meg összevonja szárnyait és villámsebessen lecsap a zöldelő mezőbe.

Hiszen csattogó danája onnan a szédítő magasból az odaadó szerelemnek, az örök hűségnek himnusza volt.

Egy kicsi fészek körül mennyi szerelem, mennyi odaadás, mennyi hűség, mennyi költészet! És az én kicsi fészekem már mióta áll gondolatlanul, — elhagyatva! ?

Ki tudja, nem-e kering fölötté valami ragadozó karvaly, minden pillanatban orvul a prédára lecsapni készen? — Utolsó prédája volna, Isten engem! Brr! Félre ezekkel a zimongós gondolatokkal!

Csak még néhány nap és nekünk is lesz újra puha, meleg fészekünk.

Mennyi boldogság, mennyi meglegedés, mennyi

A tiroli gabonavám nem 1903. végével hanem 1906-ban szűnik meg. Az osztrák kormány még azt is követelte, hogy a pótvám ezentúl se szűnjék meg. Azért mert Tirolnak állítólag, szüksége van erre s a kincstár nem akarja fedezni a pótvám elvesztése következtében mutatkozó hiányokat.

Az osztrákok követelése volt az bizományi raktárak megadóztatása. A budapesti adófelügyelőség ugyanis megkezdte az osztrák bizományi raktárak megadóztatását, ami nem csekély eredménnyel járt. A kiegyezés ez új pontja tehát felelet a budapesti adófelügyelőség erélyes eljárásra.

A készfizetések föl vételét egyelőre januárra halasztották el. Azután újból megindulnak a tárgyalások a kiegyezés e pontja tárgyában.

Ezek után mérlegelhetjük a kiegyezés minket érdeklő értékét. Ausztria öröme, melylyel a kiegyezést fogadta bizonyosan nem fog a mi örömünkkel találkozni.

Az osztrák kormány — a bécsi félhivatalosak jelentései szerint — érvényesíthette erejét és az elég arra, hogy bennünk az elkedvtelenítés érzetét keltse. Maga az a tudat hogy Ausztria ipara tovább is dominálhat a jelenlegi vámtarifa mellett, nem engedi, hogy valami túlzott reményekkel nézhessünk a miniszterelnök képviselőházi jelentései elé és megerősíti bennünk azt a hitet, hogy Magyarország mindig csak tervez de tervei mindaddig füstbe fognak menni, míg Ausztria hivatalos van azokat „elbírálni“

Mert Ausztria nem elégszik meg azzal, hogy iparunkat — még kifejlődése előtt — elfojtotta, hanem

odaadó szerelem, mennyi hűség fog tanyát verni abban az áldott kis fészekben, ahol nem fog kísérteti dolyfős hivatalbeli följobb valók nyílt és titkos gyűlölködése, tisztviselőtársaknak örökké mosolygó Janusz-orczája.

Óh milyen élvezet lesz ott a munka!

Szegény Csapó!

Végre hazaérkezett.

Csengetésére egy ismeretlen arcú cseléd nyitott neki ajtót. Türelmetlenül tolt a félre és ösztönszerűleg rosszat sejtve, sietett a szobába, ahonnan a siránkozó asszony zokogása hallszott.

Szentek Istene! Mi történt itt? — Kérdezte Csapó elrémülve.

A zokogó asszony csak fölemelte fáradt kezét s az ujjával mutatott a kis fiúcska betegágya felé.

Talán csak nem?

Nem! Nem halt meg, *most* már csak beteg!

Hála Istennek! — mondá könnyebbülten a megremült apa csak ha túl van a veszélyen.

Ő tul van, — felelé nehéz sóhajjal a nő, — de én! De mi: — Minekünk még csak ezután következik nekünk a poklunk.

Nekünk? hogyan értsém ezt édes feleségem?

mezőgazdaságunk ellen is tör és azt hathatósabban tudja lenyügözni, mint mi megakadályozni az osztrák iparinváziót.

A vámközösség tehát megint fenáll, mi meg sikerre való kilátás nélkül álmodozhatunk tovább kedvez eszménkről: az önnálló vámterületről. Pedig agyonnyaggatott iparunk és kereskedelmünk epedve várják a fölszabadulás pillanatát és lélegzetünket visszafojtva lessük nagy türelemmel az alkalmat, hogy az ország, a haza természetes fejlődése elől ledöntessenek mindamaz akadályok, melyek, minden látszat szerint, kőszirtekként állják útját.

Ha már hosszabb időre ismét le kell mondanunk az önnálló vámterület reményéről, hisszük és elvárjuk, hogy kevés vártatva minden szükséges tudnivalóról teljes és burkolatlan bizonyosságot fogunk kapni és e bizonyosság alapján lehetséges lesz sokat zaklatott nemzetgazdaságunkat szélesebb, kevésbé korlátolt mederbe terelhetni, hogy végre ismét aggodalom nélkül foghassunk a nagy munkához: hazánk felvirágoztatásához.

y.

Feledni!

Ha kün a csalitban, elmerengve állok,
Vagy a német erdön önfeledten járok;

Egy gondolat tépi

Folyton a lelkemet:

Feledni! feledni! —

Miért hogy nem lehet?!

Ha gondolod, hogy elég férfi vagy hozzá, elbírod úgy elmondom. Különben jobb előbb, mint utóbb! És aztán jobb, ha magam mondom el, mintha másoktól kellene hallanod.

Olyan szép volt ez az asszony mérhetetlen fájdalomában, mint a májusi napnak hajnal-pirkadása olyan jó, olyan szelid, mint az áldás szavai; és olyan bánatos, mint a párja vesztett gerle-madár.

Hangja el-el csuklott a zokogástól.

Sokat úgy sem beszélhetnék, védekezni sem fogok. Halld tehát röviden!

Tegnap előtt este a kis fiú lázba esett, reggelre az orvos nagy foku difteritist konstataált. Azonnal sürgönyileg kértem tőled pénzt.

Ama pénz a kezem között volt, az éppen csak arra volt elég, hogy belőle az orvos-rendelte első adag szérumot meghozassam.

Nem sokat használt, délután 4 órára rendelte az erősebb adagot.

Dél tájt ment el innen az orvos, de azt mondta ha délután 4 órakor az erősebb adaggal nem kezelheti, úgy a gyermek reggelre halott.

Tőled egész délelőtt válasz nem érkezett. Tudtam, hogy a táviróhivatal ott helyben van, egyenesen annak sürgönyöztem. Nyomban válasszoltak is

Hajnal pirkadását, ha szorongva nézem,
Kósza felhők tova, hogy futnak az égen;
Egy gondolat tépi
Folyton a lelkemet:
Feledni! feledni! —
Miért hogy nem lehet?!

Forró napsugárban, perzselő hevében,
Zúgó zivatarban, havas, hideg télben;
Egy gondolat tépi
Folyton a lelkemet:
Feledni! feledni! —
Miért hogy nem lehet?!

Csillagok az égről, hogyha leragyognak,
Kuvik, héja, bagoly, az égbe vihognak;
Egy gondolat tépi
Folyton a lelkemet:
Feledni! feledni! —
Miért hogy nem lehet?!

Sötét éjszakán, ha elkerül az álom,
S bár merre fordulok, nyugtom nem találok;
Egy gondolat tépi
Folyton a lelkemet:
Feledni! feledni! —
Miért hogy nem lehet?!

Koporsóm fedele amíg el nem takar,
Amíg el nem lepi siromat az avar;

itt a válasz: „Nem volt kézbsithető czimzett elutazott.“

Iszonyú! Hol lehetsz?

Hazajöss-e? Mikor? Addig várjak? Én igen
de a szegény kis fiú, az várhat-e?

Iszonyú, iszonyú! . . . az asszony ledől az
aztalra; aztán sirt sirt, . . . keservesen, mint a
bitóra itélt. Aztán megerősödve, folytatá:

Még reménykedtem. Délután 1 órakor a szomszédokhoz futkostam, azután minden félig-meddig való ismerőst jártam végig segítségért. Haztalan! Az emberek nem érnek rá egy kétségbeesett anya fájdalmát méregetni; s aztán egy olyan földhöz tapadt koldusnak, akinek se országa se hazája, ki adna annak 10 forintot? . . .

És az idő iszonyuan sietett . . . végső kétségbe-esésemben egy merész gondolatom támadt. Emlékeztem gavallér barátodra, aki jobb időkben nálunk is gyakori vendég volt. Elmentem Bolmányihoz . . . Borzasztó eszme!

No és? . . . faggatá a férfi.

És . . . kivette a pénzt oda is nyújtotta, de . . . de . . . feltételt szabott, oh a gazember!

Eelugrottam szeme közé vágtam a pénzt. —

Egy gondolat tépi
Folyton a lelkemet:
Feledni! feledni! —
Miért hogy nem lehet?!

Hegyháti.

H I R E K.

— Megfölebbezett iskolaszéki választás.

A folyó hó 5-én megejtett községi iskolaszéki választás ellen Joó Károly, lapunk szerkesztője bejelentette fölebbezését, mert a községi képviselőtestület nem tartotta szem előtt a vallás- és közoktatásügyi miniszternek azon rendelkezését, amely szerint az iskolaszék lehetőleg az oktatásügyhöz értő egyénekből alakitassák. A fölebbezést elsőfokon a közigazgatási bizottság bírálja el.

— **Közigazgatási ülés.** Tolnavármegye bizottsága rendes havi ülését f. hó 15-én tartja a vármegye székházában.

— **Kaszinói közgyűlés.** A bátaszéki polgári kaszinó f. hó 11-én, vasárnap tartja évi rendes közgyűlését Beszedies Ödön egyleti elnök elnöklése mellett.

— Kirabolták a bátaszéki templomot.

Folyó hó 10-én virradóra ösmeretlen tettesek kirabolták a bátaszéki templomot. A gaz tet-

Rohantam haza . . . tán valami hír van felöled; tán megjöttél magad!

Senki, semmi! . . . Csak egymagam halodkló gyermekemmel, örjítő fájdalommal.

Csapó — az iszonyú sejtelemtől megmerevedve csak bámult. Ennyi fájdalom, ilyen rövid idő alatt az ő erős lelkét is megingatta. Ledől egy székre és egyre csak bámult, bámult.

Majd az asszony folytatta:

Közelget a 4 óra, . . . nemsokára jön az orvos, de aztán el is megy. Mit keres itt, ha nincs orvosság? Irgalom Istene, ne hagyj el! . . .

Kit adjak oda? Mit adjak oda? A jobb kezemet? . . . Fáj! — A bal kezemet? Az is fáj — Mindkettőt? Tán az nem fáj? Nem! Nem adom, nem adom! — Az asszony, az anya, a nőstény állt oda lobogó hajjal a vigyorgó halál elé és azt kiáltozta irtózatossal elhatározással: „Nem adom! Nem adom!“

Visszamentem Bolmányihoz. Érted? . . .

Nos ha érted akkor már könnyebb az én dolgom. Fiadat megmentettem a számodra engem elvesztettél. Tiporj el taposs agyon, verj ki a házadból de fiadra gondod legyen, mert annak drága az élete. Becsületemet adtam érte!

tesek a sekrestye ajtaján át jutottak be a templomba. Álkulescsal nyitották föl a sekrestye ajtaját, melyet távozásuk után szintén bezártak. A sekrestye szekrényéből 2 ujonnan aranyozott kelyhet, a főoltár szentség-házából pedig a szentségtartót (monstrantiát) a szent ostyával együtt vitték el. Sorra járták azután a perselyeket, s a templomépítési célra szánt perselyt föl is törték, de aligha vihettek el belőle egy pár fillérenél többet, mivel ujévkor üritették ki. A gonosztevők ezen a téren bizonyos szakavatottsággal bírhatnak, mert a monstrantia értéktelen alsórészét lecsavarták, azt az oltáron hagyták s csak a szt. ostyát magába foglaló aranyozott ezüst holdacska a szintén értéktelen sugarakkal vitték el. Ott hagytak továbbá egy kopottas kelyhet is. Mindezekből azt láthatjuk, hogy notorius gazemberek rabolták ki a templomot, valószínűleg azok, akik Dunaföldváron, Pakson és Tolnán is jártak. Azonban nálunk alaposan csalatkoztak! Az ellopott holmi nem ér meg 100 koronát. A csendőrség a nyomozást megindította.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte f. hó 8-án Simon István bátaszéki uradalmi számtartót és családját. A szerető feleség, a jó édes anya hosszú és kinos szenvedés után jobblétre szenderült. A gyászbaborult család az alábbi gyászjelentést adta ki: Meszlényi Simon István magyar kir. közalapítványi uradalmi számtartó, mint férj; ugy Dr. Simon Rudolf, Irén férj. Dr. Schall Kálmán, Ottmár, Jolán férj. Dr. Kobilicz Elekné, István, mint gyermekek; Dr. Schall Kálmán, Dr. Kobilicz Elek, mint vejei; Gyűszü Margit férj. Simon Ottmárné, Török Blanka férj. Dr. Simon Rudolfné, mint menyei, ugy saját, valamint a kiterjedt rokonság nevében is mély fájdalomtól sújtott szívvel jelentik, hogy szeretett, felejthetlen, jó hitvese, illetőleg édesanyjuk és anyósuk Meszlényi Simon Istvánné szül. Schlobach Ágnes e hó 8-án reggeli 5 órakor, életének 60-ik és boldog házasságának 34-ik évében, hosszas szenvedés után az Úrban jobb létre szenderült. A drága halott hült tetemei e hó 10-én délelőtti 10 órakor fognak az ág hitv. ev. egyház szertartása szerint a várdombi temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Uj-Berek, 1903. január 8-án. Áldás és örök béke lebegjen a drága halott porai felett!

— **Fölakasztotta magát.** Gaszt György kövesdi lakos, 46 éves kőműves tegnap reggel 3 órakor saját kertjében egy szilvafára

fölakasztotta magát. Tettének oka még eddigelé ismeretlen. Felesége és 4 gyermeke van. Tavaly még Németországban dolgozott.

— **Lopások.** Vármegyénkben a lopások, tolvajlások napirenden vannak. Alig mulik el nap, hogy egyik-másik községben lopások elő ne fordulnának. Tegnapelőtt éjjel Decsen Lövingér Adolf ottani lakos mézarszékét törték fel ismeretlen tettesek, honnan egy birkát, több üveg befőttes és egy kevés pénzt emeltek el. A közelmúltban pedig ugyancsak Decsen Bozsolik Ferencz kántortanító méheséből egy kas méhet vittek el a tolvajok.

— **Rablógyilkosság.** Borzalmas rablógyilkosság történt f. hó 5-én vizkeresztnapján Madocsán. A gonosztevők Horváth István ottani lakos házat rabolták ki. A gazda távol volt hazulról, s így a rablók könnyen bánhattak el annak feleségével és édes anyjával. Borzalmas kegyetlenséggel mészárolták le mindkettőjüket. Horváth Istvánnét a szó legteljesebb értelmében agyonvágták, anyósának Bartók Évának pedig a hasát metszették föl. A tetteseket a csendőrség erélyesen nyomozza.

— **Községi közgyűlés.** Bátaszék község képviselőtestülete 1903. évi január hó 6-án d. e 9 órakor közgyűlést tartott a következő tárgysorozattal. 1. Az iparostanoncziskola 1901/902. évi számadásának megvizsgálása. 2. A községi iskola 1903. évi költség-előirányzatát jóváhagyó 1551/902. sz. a. kelt közgazgatási bizottsági határozat közzétele. 3. A kisdénevelési menedékháznak 1903. évi költség-előirányzatát jóváhagyó 1552/902. sz. közgyűlési bizottsági határozat közzétele. 4. Az iparostanoncziskola 1902/1903. évi költség-előirányzatát jóváhagyó közgyűlési bizottsági határozat közzétele. 5. Künstler Henrik illetőségi ügye. 6. Sárközi Roza kakasdi lakos cigányasszony illetőségi ügye. 7. A törvényhatósági bizottságnak irnokvégrehajtói állás szervezését rendelő 565/902. sz. határozatának s Mayer Alajos és társai községi képviselőknél ez elleni felelővételének közzétele. 8. Leinzinger Ferencz kérvénye fizetés javításért. 9. A községi iskolaszék ujonnan való megalakítása. 10. A törvhat. bizottság 1504/902. sz. határozata a mezőgazd. ism. iskolára államsegély kérelmezése tárgyában. 11. Schwartz Gyula kérvénye fatelep bérbe vétele iránt. 12. Reinovics Dráginé segély iránti kérvénye. 13. Kobor Józsefné kölesön iránti kérvénye. Beható tanácskozás után a képviselőtestület a következő határozatokat hozta; 1. A számvizsgálóbizottságnak megvizsgálás végett kiadatott. 2—4. Tudomásul vétetett. 5—6. elutasított. 7. A beadott felelővételt a képviselőtestület magáévá tette. 8. A végrehajtó fizetés-felelővétel iránti kérvénye érdemben nem tárgyalatott. 9. Iskolaszéki tagokká megválasztottak: Rül Nándor egyhangulag, Kain Ábel 24, György Vilmos 24, Schneider Miklós 22, Góczy János 21,

BÁTASZÉK és SARKOZ.

Mayer Alajos 20, Bakó Imre 20, Verner Antal 20, Hofmaiszter János 19, Gehring Ádám 19, Preller Ignác 18, Liebhauser István 16, Mészáros Mihály 15, Gehring Tamás 14, Pollák Hermann 12, Reichardt János 11, szavazattal. 10. A gazdsági ismátló iskola tanítója részére 200 korona államsegély kérendő. 11. A kért fatelepek 20—20 korona bérfizetés ellenében megkaptak. 12. Reinovics Praginének évi 24 korona segély a szegény pénztár terhére engedélyeztetett. Kóber Józsefné kölesön iránti kérényve vagyoni állapotát fölűntető telekkönyvi kivonat és becslevél bemutatása végett a jövő közgyűlésre hagyatott.

— **Tisztujítás.** A bátaszéki kereskedelmi kaszinó folyó hó 4-én tartotta évi tisztujító közgyűlését. Megválasztottak elnöknek: Dr. Boeckovitz Mór, alelnöknek: Tafner János, igazgatónak: Szélig Gáspár, pénztárosnak: Schvarcz Gyula, könyvtárosnak: Fischer Márk, jegyzőnek ezuttal huszonötödöszer: Schuler József. A választmányba beválasztottak: Mayer Gusztáv, Pollák Ármin, Schvarcz Mátyás, Sorger Salamon, L. le Károly, Östreicher József, Lichter Simon és Fischer Albert. Számvizsgálókká: Lichter Simon és Lövy Miksa választottak meg.

— **Lopás.** A czikói cigányoknak disznóhusra fajt a foguk. Pénzük, mint rendesen, nem volt, s daczára a disznóhus magas árának, nagyon olesón jutottak három jó hizlalt disznó husához. Kiszler Antal és Ádám és Lindauer Katalin czikói lakosokat személték ki a cigányok, hogy tőlük szerzik be huszükségletüket. Folyó hó 3-án reggel 8 és 10 óra közben dezsmálták meg fentemlitett három czikói atyáinak éléskamráját. A körülbelül 5 mm. lopott disznóhust sátoruktól mintegy 30—40 lépésnyire a földbe ásták. A bonyhádi esendőrség azonban kikuttatta a gaz tolvajokat s részben Czikón, részben Bátaszéken fogta el őket. A esendőrség a tolvaj cigányokat, névszerint: Sárközi Janó Jánost, Sárközi Gyurka Györgyöt, Sárközi Pétert, Sárközi Mihályt és Sárközi Farkas Pepit a kir. ügyészségnek átadta.

— **Tolvajlás.** Ujévkor virradóra Kenyeres János alsónyéki kántortanítótól ismeretlen tettesek 3 ludat és 13 tyukot loptak el.

— **Lövés az ablakon keresztül.** Folyó hó 1-én Alsó-Nyéken egy eddigi ösmeretlen tettes Kiss János ottani lakos ablakán át szobájába lőtt, golyója azonban szerencsére célt tévesztett. A esendőrség a vakmerő tettest nyomozza.

— **Szénkénegraktár.** Tamásiban új bizományi szénkénegraktárt állított föl a m. kir. földmívelésügyi miniszter, melynek kezelését a községre bizta.

— **Adomány.** Decs község előljárósága 10 koronát küldött a decsi róm. kath. népiskola szegénysorsu gyermekeinek felruházására.

— **Lopás.** F. hó 2-án Szabó János öcsényi lakostól szolgája, Virág János, 500 koronát ellopott.

A esendőrök nála a lopott pénzt megtalálták s bekiérték a kir. ügyészséghez.

— **Helyreigazítás.** Lapunk legutóbbi számában közöltük a Bátaszéken az elmúlt esztendőben történt népességről szóló kimutatást. Ez alkalommal hiba csuszott közleményünkbe, amennyiben a szaporodás nem 153, hanem 38.

— **Diszelnök.** Az alsó-nyéki polgári olvasókör Boda Vilmos orsz. képviselőt diszelnökévé választotta meg. A kitüntetést legifjabb Pap János odavaló polgár a következő levél keretében tudatta a megválasztottal: Az alsónyéki polgári olvasókör helyiségében e hó 4-én tartott közgyűlésünk tárgyát az képezte, a melyen nagyságos képviselő urat egyhangulag körünknek diszelnökévé választottuk. — Üdvözlöm a nagyságos diszelnök urat! Kedves kötelességemnek ismerem e napon üdvözetemet küldeni tagtársaim nevében a nagyságos diszelnök urhoz. Szeretnék ma Cicerónak ékesszólásával birni, hogy minnél szivrehatóbban esetelhetném azon jó kívánatomat, a melyet nagyságos diszelnök urhoz intézek tagtársaim nevében. Nem születtem ékesszólónak, sem költőnek. Fogadja azért hálás szivvel az én tiszta szivből eredő jókívánatomat. Az én jó kívánatom tiszta szivből eredő nagyságos diszelnök urhoz, nem olyan, mint a virág, a melyet a nap heve elhervaszt. Nem fogja az én szivemből sem a nap heve, sem semminémű szelvész kiragadni nagyságos diszelnök urat, sem az ő elvit. Kívánom a magam és tagtársaim nevében, hogy a minden áldások Istene vigyázzon becses életére, soba bút ne bozzon nagyságos fejére, és mint piros rózsa disze a virágos kertnek, legyen ön is disze a mi egyletünknek. Fejénél lobogjon idvesség zászlaja, ez az én szivemnek teljes kívánsága. S végül ha megfutja itt e földi pályát, nyerje el ott fönn a mennynek koronáját. Jókívánataimat forró szivből ismételve, legőszintébb nagyrabecsüléssel vagyok, igaz hive: Legifjabb Pap János. — A tisztviselői a körünknek: Zsikó Péter elnök, N. Kovács István alelnök, Knap János igazgató, Bogár István pénztárnok, ifj. Zsikó Péter jegyző. Választmány: Borsós Péter, A. Korsós János, Dózsa P. János, Edelenyi István, K. Varga István, Petöcz János. Pótválasztmány: Garzó Mihály, M. Korsós János.

— **Baranya-vármegya adója.** Baranyában az elmúlt november hónapban 31 681 koronával kevesebb adó folyt be, mint a mult év ugyanazon hónapjában: az egész évi eredmény azonban 109.640 koronával kedvezőbb, mint a mult év hasonló időszakában vol.

— **Tizenegyezer kivándorló.** Október hónapban Magyarországon, Fiumét is ide számítva 7.005 utlevelet adtak ki. A kiadott utlevelek tulajdonosainak összesen 1128 utitársuk volt. Az utlevelek Amerikába való utazásra 2405. Romániában 2622. Európába egyáltalában 2072 személyt jogosítottak. Horvát-

Szlavonországban kiadtak összesen 3280 utlevelet, melyek Amerikába való utazásra 1332, Bosznia—Hercegovinába 606 és Európába általában 613 jogosítottak. Tehát a 11.413 kivándorló közül 4737 Amerikába ment.

— **A tanítói fizetések.** Ha a tanítók fizetését a különböző államokban, összehasonlítjuk hazai viszonyainkkal, azt találjuk, hogy nincs egyetlen ország Európában, hol a tanító fizetése oly kevés volna, mint Magyarországon. Ausztriában a fizetések 1000—2000 koronával kezdődnek. Itt az első fizetés a gyakorló segédtanítóké. Szerbiában a legkisebb fizetés 1000 dinár és emelkedik 3000-ig. Az ötödéves pótlékok száma 6 és pedig 4 á 300 dinár és 2 á 400 dinár. Megjegyzendő hogy a működési időt most a skuptina 35 évről 30-ra szállította le, míg nálunk a tanító csak 40 évi működés után mehet teljes fizetéssel nyugalomba. Németország búsán fizeti a tanítóit, kik ott a társadalomban is szerepelnek. A sötét Romániában, hol a tanítótól nem kívánnak többet mint 4 népiskolai osztály és a négyévfolyamból álló tanító-szeminiárium abszolválását, szintén jobban fizetik a tanítót, aki 4000 frank fizetésig juthat. Amerikában a tanítás embereinek óriási a jövedelmük 2—12000 dollárig. Persze, hogy a tanítás ott épp oly vállalat, mint más, az állás nincs biztosítva, nyugdíj sem jár. De sok tanító képes tőkét gyűjteni és így nem szorul aggkorára nyugdíjra. Bizony itt volna az ideje, hogy Magyarország tanítói becsülésében ne maradjon az utolsó a művelt és félművelt népek mögött.

— **Eladó.** Egy jó karbon lévő bambusz-kerék-pár olesón eladó. Czim a kiadóhivatalban

MULATSÁGOK.

— **Meghívó.** A bátaszéki önkéntes tűzoltó-társulat 1903. január 17-én az „Arany Naphoz” címzett vendéglő helyiségeiben tánczvigalmat rendez, melyre címzettet és becses családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Beléptidij személyenkint 1 korona, családjegy 3 korona. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Tánczvigalom.** A következő meghívót vettük: A „szegzárdi katolikus legény egyesület,” folyó évi január hó 11-én, az egyesület saját helyiségében zártkörű táncmulatságot rendez, melyre t. czimet és kedves családját tisztelettel meghívja a Rendezőség. Kezdeté este pont 8 órakor. Belépti-dij: Személyenkint 60 fill. családj. 3 személy után 1 K. 20 fill. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

A bátaszéki anyakönyvi hivatal értesítése

1903. évi január hó 1-től 7-ig.

Született:

4 gyermek, 1 fiu és 3 leány.

Kihirdetett:

Nagy István — Gregorovics Teréz, Bozsólik András — Horváth Rózával, Kolbert József — Faidt Margittal, Gyurkovics András — Virth Erzsóvel, Madács István — Kirchberger Teréz, Gúzman György — Schusztér Katalinnal, Horváth Lajos — Nagy Rózával, Kapelmayer Antal — Thész Borbálával, Liebhouzer Lőrincz — Schanzenbacher Annával, Schmidt Antal — Freund Katalinnal, Rinhardt Bálint — Hahn Teréz, Schmidt Ádám — Hók Magdával, Szániel Ferencz — Reinhardt Margittal, Kern Ferencz — Schröder Magdával, Klósz Orbán — Frei Margittal, Müller Mihály — Gerner Teréz, Frei János — Vác Teréz, Göbél Orbán — Verner Évával, Schanzenbacher József — Szugill Annával, Krepsz Lőrincz — Eizenbauer Margittal, Heringer Ferencz — Habersusz Katalinnal, Thier Antal — Monigl Klárával, Schön Tamás — Gyurkovics Katalinnal, Virth Orbán — Müller Borbálával, Monigl Nándor — Mayer Annával.

Házasságot kötött:

Horváth György — Stercz Gizellával.

Meghaltak:

Mayer Teréz 53 éves, Thész Lőrincz 77 éves, Volf István 75 éves.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

B. D. Ujvidék. Nagyon szép tárczáját megkaptuk. Legközelebb sorát ejtjük. Köszönet!

M. J. Budapest. Dolgozatát kézhez vettük. Azonban nem hinnők, hogy a nyomdába végig mehetnének rajta. Lessz szives egy bájos Yostmicivel még egyszer lemásoltatni, azonban mindig csak a papírnak egyik oldalára. A kérdezt Sz. J. joggyakornok. Kérünk költeményeket is.

E. M. Sajtóhiba folytán lett a „J”-ből „Z” Tudhatod, hogy lapunk kiadója a szerkesztőt gondolta.

Sz. J. Kapuvár. Kedves és hangulatos verseidből kifogytunk kérlek ne felelkezzél meg rólunk. Szervusz!

R. A Budapest. Igazad van! A lapszerkesztéssel sok munka és nagy felelősség jár. A kiadással pedig esetleges anyagi áldozat. De vigasztal bennünket azon tudat, hogy az érdemes közönség pártfogását kivívtuk. S legfőbb törekvésünk lesz, azt továbbra is kiérdemelni. Isten veled!

K. E. Helyben. Targyhamaz miatt leszorult; de legközelebb egy kissé simítva jönni fog.

Sz. Bátaszék. A szallag elkészítése jövő hétre maradt.

A . . . a. Ki annak készül, ott nem szabad sétálni.

Felelős szerkesztő: Joó Károly.

Hirdetések

e lap részére felvételnek

Báter János

könyvnyomdájában

→ Szegzárdon. ←

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy kizárólag első rendű bőrökből a legkényelmesebb s a legdivatosabb szabás után készítek

uri-, nő- és gyermek czipőket

a legjutányosabb árban. pontos kiszolgálás mellett.

12. 4-26.

POSZOVÁ CZ IMRE,

czipész Bátaszéken, a Hegedüs-féle házban.

Schottolla Ernő Budapest

VI. Andrassy ut 2. szám.

Legnagyobb raktár egészségügyi, kényelmi és sport czipőkben.

Szagmentesen záró szoba klosetek. Hygienikus köpöedények. Legjobb minőségű gummi sárczipők és hóczipők. Korcsolyák és jégpatkók.

THERMOPHOR.

Testmelegítő, mely tűz nélkül a meleget 3—6 órán át tartja.

→ **Betegtoló kocsik** ←
minden árban.

Minden osztályról külön árjegyzéket kívánatra ingyen küldetnek meg.
13. 2.

KLEISZNER GYÖRGY

férfi-szabó **Bátaszéken.**

→ * Alapítva 1883. * ←

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmét az újonnan bevásárolt **tavaszi** szöveimre fölhívni.

Főtörekvésem mindenkor oda irányult, hogy a n. é. vevőközönség legteljesebb meglegedését kériem, minélfogva a legsolidabb árak mellett a legpontosabb kiszolgálást biztosítom.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Kleiszner György,

3. 7-26.

férfi szabó Bátaszék, Kossuth L.-u. (Saját ház)

→ **Részlettörlesztésre is szállítok.** ←

BÁTER JÁNOS

KÖNYVNYOMDÁJA
NYOMTATVÁNY-
RAKTÁRA ÉS PA-
PIRKERESKEDÉSE

== SZEGZÁRDON. ==